

TURINYS

Pratarmė	17
1. Įvadas (A. Naudžiūnas)	19
2. Bendrasis paciento tyrimas (A. Naudžiūnas)	21
2.1. Subjektyvus paciento tyrimas (apklausa).....	21
2.1.1. Dokumentiniai duomenys.....	22
2.1.2. Skundai.....	22
2.1.3. Ligos anamnezė (<i>anamnesis morbi</i>).....	24
2.1.4. Gyvenimo anamnezė (<i>anamnesis vitae</i>).....	24
2.1.5. Sistemų „patikra“.....	27
2.1.6. Pokalbio pabaiga.....	27
2.2. Bendroji apžiūra.....	27
2.2.1. Bendrosios būklės įvertinimas.....	28
2.2.2. Sąmonės vertinimas.....	28
2.2.3. Paciento padėtis.....	30
2.2.4. Laikysena.....	30
2.2.5. Kūno sandara.....	31
2.2.6. Eisena.....	32
2.2.7. Veido ypatybės.....	32
2.2.8. Odos tyrimas.....	34
2.2.8.1. Odos spalvos pokyčiai.....	34
2.2.8.2. Odos drėgnumas.....	36
2.2.8.3. Odos bėrimai.....	37
2.2.8.4. Odos randai.....	37
2.2.8.5. Odos pažaidos.....	38
2.2.9. Plaukų tyrimas.....	38
2.2.10. Nagų tyrimas.....	38
2.2.11. Poodinio sluoksnio tyrimas.....	39
2.3. Limfinės sistemos tyrimas.....	41
2.4. Antropometrija.....	43
2.5. Termometrija.....	44

Kvėpavimo sistema (P. Leišytė, A. Naudžiūnas)	47
3.1. Kvėpavimo sistemos tyrimo metodai.....	50
3.1.1. Apklausa.....	50
3.1.1.1. Rizikos veiksniai.....	50
3.1.1.2. Skundai.....	51
3.1.1.2.1. Kosulys.....	52
3.1.1.2.2. Skrepliavimas.....	52
3.1.1.2.3. Kraujo atkosėjimas.....	54
3.1.1.2.4. Krūtinės skausmas.....	56
3.1.1.2.5. Dusulys.....	57
3.1.1.2.6. Švilpimas krūtinėje ir kliūtims alsavimas (stridoras).....	58
3.1.1.2.7. Viršutinių kvėpavimo takų pažeidimo simptomai.....	58
3.1.1.2.8. Karščiavimas.....	59
3.1.1.3. Anamnezė.....	59
3.1.2. Apžiūra.....	60
3.1.2.1. Bendroji apžiūra.....	60
3.1.2.2. Specialioji apžiūra.....	60
3.1.2.2.1. Krūtinės ląstos formos variantai.....	60
3.1.2.2.2. Kvėpavimo judesių tyrimo metu vertinimas.....	61
3.1.3. Apčiuopa.....	62
3.1.4. Plaučių stuxsenimas (perkusija).....	64
3.1.4.1. Bendrieji principai.....	64
3.1.4.2. Lyginamasis plaučių stuxsenimas (perkusija).....	65
3.1.4.3. Topografinis plaučių stuxsenimas (perkusija).....	66
3.1.5. Plaučių išklauskymas (auskultacija).....	67
3.1.5.1. Bendrieji principai.....	67
3.1.5.2. Normalūs kvėpavimo garsai.....	69
3.1.5.3. Kvėpavimo garso patologija.....	69
3.1.5.4. Patologiniai kvėpavimo garsai (papildomi ūžesiai).....	71
3.1.6. Funkcinis kvėpavimo organų sistemos tyrimas.....	73
3.1.6.1. Spirometrija.....	75
3.1.6.2. Arterinio kraujo dujų sudėties tyrimas.....	80
3.1.7. Skreplių tyrimas.....	87
3.1.8. Kraujo laboratorinis tyrimas.....	88
3.1.9. Pleuros punktato tyrimas.....	88
3.1.10. Radiologiniai tyrimo būdai.....	90
3.1.11. Endoskopiniai tyrimo būdai.....	90

3.2. Pagrindiniai sindromai.....	91
3.2.1. Plaučių infiltracijos (konsolidacijos) sindromas.....	91
3.2.2. Ertmė plaučiuose.....	92
3.2.3. Skystis pleuros ertmėje.....	93
3.2.4. Susikaupęs oras pleuros ertmėje (pneumotoraksas).....	94
3.2.5. Padidėjusio plaučių oringumo sindromas.....	94
3.2.6. Kvėpavimo takų dirginimo (bronchitinis) sindromas.....	95
3.2.7. Obstrukcijos sindromas.....	95
3.2.8. Restrikcijos sindromas.....	96
3.2.9. Kvėpavimo nepakankamumas (KN).....	97

4. Širdies ir kraujagyslių sistema

(A. Unikauskas, E. Kalinauskienė)	99
4.1. Skundai ir jų pobūdis.....	99
4.1.1. Širdies plakimai.....	99
4.1.2. Skausmas širdies plote.....	100
4.1.2.1. Išeminis širdies skausmas (krūtinės angina).....	101
4.1.2.2. Perikardialgija.....	102
4.1.2.3. Stambųjų kraujagyslių patologijos sukelti skausmai širdies plote.....	103
4.1.3. Dusulys.....	104
4.1.4. Astenija ir greitas nuovargis.....	105
4.1.5. Protarpinis raišavimas (lot. <i>claudicatio intermittens</i>).....	105
4.1.6. Kosulys.....	106
4.1.7. Pabrinkimai.....	106
4.1.8. Dešinės pašonės skausmas.....	107
4.2. Rizikos veiksniai.....	107
4.3. Apžiūra.....	110
4.3.1. Bendroji apžiūra.....	110
4.3.1.1. Priverstinė sėdima padėtis.....	110
4.3.1.2. Bendroji cianozė (<i>cyanosis</i>).....	111
4.3.1.3. Blyškumas.....	111
4.3.1.4. Saikinga gelta.....	111
4.3.1.5. Pabrinkimai.....	112
4.3.1.6. Kiti požymiai.....	112
4.3.2. Specialioji apžiūra ir apčiuopa.....	113
4.3.2.1. Širdies viršūnės trinkis.....	114

4.3.2.2.	Širdies trinkis.....	115	4.6.1.10.	EKG vertinimas.....	152
4.3.2.3.	Katės murkimo fenomenas.....	116	4.6.2.	Elektrokardiografiniai pokyčiai, sukelti miokardo hipertrofijos.	153
4.3.2.4.	Perikardo trintis.....	116	4.6.2.1.	Elektrokardiografiniai prieširdžiu hipertrofijos požymiai.....	153
4.3.3.	Širdies perkusija (stuksenimas).....	116	4.6.2.1.1.	Kairiojo prieširdžio hipertrofija (<i>Pmitrale</i>).....	153
4.4.	Širdies auskultacija.....	117	4.6.2.1.2.	Dešiniojo prieširdžio hipertrofija (<i>Ppulmonale</i>).....	154
4.4.1.	Metodika.....	118	4.6.2.2.	Elektrokardiografiniai skilvelių hipertrofijos požymiai..	154
4.4.2.	Normalus tonai.....	122	4.6.2.2.1.	Kairiojo skilvelio hipertrofija.....	154
4.4.3.	Patologiniai tonai.....	123	4.6.2.2.2.	Dešiniojo skilvelio hipertrofija.....	155
4.4.3.1.	Pirmasis tonas.....	123	4.6.3.	Širdies ritmo sutrikimai.....	156
4.4.3.2.	Antrasis tonas.....	125	4.6.3.1.	Širdies ritmo ir laidumo sutrikimų klasifikacija.....	157
4.4.3.3.	Trijų tonų ritmas.....	126	4.6.3.2.	Normotopiniai širdies ritmo sutrikimai.....	158
4.4.4.	Širdies ūžesiai.....	129	4.6.3.3.	Heterotopiniai (ektopiniai) širdies ritmo sutrikimai.....	159
4.4.4.1.	Ūžesių parametrai.....	130	4.6.3.3.1.	Gelbstintys ritmai.....	159
4.4.4.2.	Ūžesių klasifikacija.....	132	4.6.3.3.2.	Ekstrasistolija.....	160
4.4.4.3.	Vidiniai širdies organiniai ūžesiai.....	133	4.6.3.4.	Paroksizminės tachikardijos.....	161
4.4.4.3.1.	Organiniai sistoliniai ūžesiai.....	133	4.6.3.5.	Prieširdžiu plazdėjimas.....	163
4.4.4.3.2.	Organiniai diastoliniai ūžesiai.....	134	4.6.3.6.	Prieširdžiu virpėjimas.....	163
4.4.4.4.	Funkciniai ūžesiai.....	135	4.6.3.7.	Skilvelių virpėjimas.....	164
4.4.4.4.1.	Funkciniai kardiogeniniai ūžesiai.....	135	4.6.4.	Širdies laidumo sutrikimai.....	164
4.4.4.4.2.	Funkciniai nekardiogeniniai ūžesiai.....	136	4.6.4.1.	Blokados.....	164
4.4.4.5.	Organinių ir funkcinų ūžesių atskyrimas.....	136	4.6.4.2.	Vidinio skilvelinio laidumo sutrikimai.....	166
4.4.4.6.	Neširdinis perikardo trinties ūžesys.....	137	4.6.5.	EKG pokyčiai, sergant išemine širdies liga.....	167
4.5.	Kraujagyslių tyrimas.....	137	4.6.5.1.	Miokardo išemija.....	167
4.5.1.	Arterijų tyrimas.....	137	4.6.5.2.	Miokardo infarktas.....	168
4.5.2.	Venų tyrimas.....	141	4.6.5.2.1.	Q bangos miokardo infarktas.....	169
4.5.3.	Arterinio kraujospūdžio matavimas ir vertinimas.....	142	4.6.5.2.2.	Miokardo infarktas be Q bangos (Q minus MI).....	170
4.5.4.	Kulkšnies ir žasto indekso nustatymo metodika.....	144	4.6.5.2.3.	Miokardo infarkto vietos diagnostika.....	170
4.6.	Elektrokardiografija.....	146	4.6.6.	Pagrindiniai funkciniai ir diagnostiniai tyrimai.....	170
4.6.1.	Normali elektrokardiograma.....	146	4.6.6.1.	Veloergometrija.....	170
4.6.1.1.	Derivacijos.....	146	4.6.6.2.	Rentgeninis tyrimas.....	172
4.6.1.2.	Popieriaus slinkimo greitis.....	147	4.6.6.3.	Širdies ertmių ir stambiųjų kraujagyslių kateterizavimas.....	174
4.6.1.3.	Elektrokardiografo patikra.....	147	4.6.6.4.	Koronarografija.....	175
4.6.1.4.	Elektrokardiogramos danteliai.....	147	4.6.6.5.	Radioizotopinis tyrimas.....	176
4.6.1.5.	Elektrokardiogramos intervalai (tarpai).....	148	4.6.6.6.	Echokardiografija.....	176
4.6.1.6.	Elektrokardiogramos susidarymas.....	148	4.7.	Širdies ir kraujagyslių sistemos pažeidimo sindromai.....	177
4.6.1.7.	Normalios EKG kriterijai.....	149	4.7.1.	Širdies nepakankamumas.....	177
4.6.1.8.	Širdies susitraukimų (ritmo) dažnis.....	151			
4.6.1.9.	Elektrinė širdies ašis (QRS).....	151			

4.7.1.1. Ūminis kraujo apytakos nepakankamumas.....	178	5.1.1.10. Apetito pablogėjimas (<i>anorexia</i>).....	212
4.7.1.1.1. Apalpimas (<i>syncope</i>).....	178	5.1.1.11. Kiti požymiai.....	212
4.7.1.1.2. Šokas.....	179	5.1.2. Apžiūra.....	213
4.7.1.1.3. Staigi mirtis.....	181	5.1.2.1. Bendroji apžiūra.....	213
4.7.1.1.4. Ominis sąstovinis ŠN.....	181	5.1.2.2. Specialioji apžiūra.....	213
4.7.1.1.5. Ūminis kairiojo širdies skilvelio sąstovinis nepakankamumas.....	181	5.1.2.2.1. Burnos ertmės ir liežuvio apžiūra.....	213
4.7.1.1.6. Ūminis dešiniojo skilvelio sąstovinis nepakankamumas.....	182	5.1.2.2.2. Pilvo apžiūra.....	214
4.7.1.2. Lėtinis širdies nepakankamumas.....	183	5.1.3. Iš klausymas.....	215
4.7.1.2.1. Lėtinis kairiosios širdies nepakankamumas.....	184	5.1.4. Stuksenimas.....	217
4.7.1.2.2. Lėtinis dešinėsios širdies pusės nepakankamumas ..	185	5.1.5. Apčiuopa.....	218
4.7.1.2.3. Totalinis širdies nepakankamumas.....	186	5.1.6. Laboratoriniai tyrimai.....	220
4.7.2. Arterinė hipertenzija.....	186	5.1.7. Diagnostiniai virškinimo organų tyrimai.....	221
4.7.3. Izoliuota sistolinė hipertenzija.....	188	5.2. Pagrindiniai klinikiniai sindromai.....	223
4.7.4. Mažojo kraujo apytakos rato hipertenzija.....	189	5.2.1. Ūminis pilvo skausmas.....	223
4.7.5. Ortostatinė hipotenzija.....	190	5.2.2. Dispepsijos sindromas.....	225
4.7.6. Aritmijos sindromas.....	191	5.2.3. Skrandžio ir stemplės (gastroezofaginio) reflukso (GER) sindromas.....	226
4.7.6.1. Bradikardija.....	191	5.2.4. Kraujavimo sindromas.....	226
4.7.6.2. Tachikardija.....	192	5.2.5. Malabsorbcijos sindromas.....	227
4.7.6.3. Tikroji aritmija.....	193	5.2.6. Dirgliosios žarnos sindromas.....	229
4.7.7. Aortos vožtuvo nesandarumas.....	195	6- Sergančiųjų kepenų ligomis tyrimas (A. Unikauskas).....	231
4.7.8. Aortos angos stenozė.....	196	6.1. Apklausa.....	231
4.7.9. Dviburio vožtuvo nesandarumas.....	198	6.1.1. Skausmas dešinėje pašonėje.....	231
4.7.10. Dviburė (mitraline) stenozė.....	199	6.1.2. Gelta.....	232
4.7.11. Triburio vožtuvo nesandarumas.....	201	6.1.3. Niežulys.....	233
Virškinimo organų sistema (E. Mašanauskienė).....	203	6.1.4. Kraujavimai.....	233
5.1. Virškinimo organų tyrimo metodai.....	203	6.1.5. Dispepsiniai reiškiniai.....	234
5.1.1. Apklausa.....	203	6.1.6. Pilvo didėjimas.....	234
5.1.1.1. Skausmas.....	203	6.1.7. Pabrinkimai.....	234
5.1.1.2. Atsirūgimas (<i>eructatio</i>).....	206	6.1.8. Sisteminiai reiškiniai.....	234
5.1.1.3. Rėmuo (<i>pyrosis</i>).....	206	6.1.9. Rizikos veiksniai.....	234
5.1.1.4. Rijimo sutrikimas (<i>dysphagia</i>).....	206	6.2. Apžiūra.....	235
5.1.1.5. Pykinimas ir vėmimas (<i>nausea et vomitus</i>).....	207	6.3. Stuksenimas (perkusija).....	236
5.1.1.6. Pilvo pūtimas (<i>meteorismus</i>).....	208	6.3.1. Kepenų stuksenimas.....	236
5.1.1.7. Viduriavimas (<i>diarrhea</i>).....	209	6.3.2. Blužnies stuksenimas.....	237
5.1.1.8. Vidurių užkietėjimas (<i>obstipatio, constipatio</i>).....	210	6.3.3. Ascito stuksenimas.....	238
5.1.1.9. Kraujavimas iš virškinamojo kanalo.....	211	6.4. Apčiuopa.....	238

6.4.1.	Kepenų apčiuopa.....	238
6.4.2.	Blužnies apčiuopa.....	240
6.4.3.	Ascito apčiuopa.....	240
6.5.	Biocheminiai tyrimai.....	241
6.5.1.	Bilirubinas.....	241
6.5.2.	Fermentų aktyvumo tyrimas.....	244
6.5.3.	Baltymų apykaitos tyrimas.....	244
6.5.4.	Kraujo krešėjimo tyrimas.....	245
6.5.5.	Kiti biocheminiai tyrimai.....	245
6.5.6.	Pirminė biocheminė patikra.....	246
6.5.7.	Biocheminiai sindromai.....	246
6.6.	Raudonojo kraujo tyrimas.....	247
6.7.	Pagrindiniai klinikiniai sindromai.....	248
6.7.1.	Gelta.....	248
6.7.2.	Vartų venos hipertenzija.....	252
6.7.3.	Kepenų funkcijos nepakankamumas.....	254

Šlapimą išskiriančių organų sistemos ligomis sergančiųjų tyrimas ir pagrindiniai klinikiniai sindromai (S. Sadauskas).... 257

7.1.	Šlapimą išskiriančių organų sistemos tyrimas.....	257
7.1.1	Apklausa.....	257
7.1.1.1.	Inkstų srities skausmai.....	257
7.1.1.2.	Pabrinkimai.....	258
7.1.1.3.	Galvos skausmai.....	258
7.1.1.4.	Šlapinimosi sutrikimai.....	259
7.1.1.5.	Kiti simptomai.....	260
7.1.1.6.	Rizikos veiksniai.....	260
7.1.2.	Apžiūra.....	260
7.1.2.1.	Bendroji apžiūra.....	260
7.1.2.2.	Specialioji apžiūra.....	261
7.1.3.	Apčiuopa.....	261
7.1.4.	Perkusija.....	263
7.1.5.	Patrankymas.....	263
7.1.6.	Auskultacija.....	263
7.1.7.	Šlapimo tyrimas.....	263
7.1.7.1.	Makroskopinis šlapimo tyrimas.....	263
7.1.7.2.	Fizinis šlapimo tyrimas.....	265
7.1.7.3.	Biocheminis šlapimo tyrimas.....	266

7.1.7.3.1.	Gliukozė.....	266
7.1.7.3.2.	Ketoninės medžiagos.....	266
7.1.7.3.3.	Baltymas šlapime.....	266
7.1.7.4.	Mikroskopinis šlapimo tyrimas.....	268
7.1.7.4.1.	Eritrocitai šlapime.....	268
7.1.7.4.2.	Leukocitai šlapime.....	268
7.1.7.4.3.	Bakterijos šlapime.....	269
7.1.7.4.4.	Cilindrai.....	269
7.1.7.4.5.	Epitelinės ląstelės.....	269
7.1.7.4.6.	Kristalai (druskos) šlapime.....	270
7.1.8.	Inkstų klirenso nustatymas.....	270
7.1.9.	Instrumentiniai tyrimai.....	271
7.2.	Pagrindiniai šlapimą išskiriančių organų sistemos ligų sindromai.....	271
7.2.1.	Nefritinis sindromas.....	271
7.2.2.	Nefrozinis sindromas.....	272
7.2.3.	Inkstinės hipertenzijos sindromas.....	272
7.2.4.	Šlapimo organų infekcijos sindromas.....	273
7.2.5.	Ūminio inkstų nepakankamumo sindromas.....	273
7.2.6.	Lėtinio inkstų nepakankamumo sindromas.....	274

8. Kraują gaminančių organų sistema (S. Sadauskas)..... 277

8.1.	Pagrindiniai tyrimo metodai.....	277
8.1.1.	Apklausa.....	277
8.1.2.	Rizikos veiksniai.....	278
8.1.3.	Apžiūra.....	278
8.1.3.1.	Bendroji apžiūra.....	279
8.1.3.1.1.	Odos ir gleivinių spalva.....	279
8.1.3.1.2.	Kraujosruvos.....	279
8.1.3.1.3.	Burnos ertmės ir liežuvio pokyčiai.....	279
8.1.3.1.4.	Nagų ir plaukų pokyčiai.....	280
8.1.3.1.5.	Sąnarių pokyčiai.....	280
8.1.3.2.	Specialioji apžiūra.....	280
8.1.3.2.1.	Limfmazgių apžiūra.....	280
8.1.3.2.2.	Blužnies ir kepenų padidėjimas.....	280
8.1.4.	Perkusija.....	281
8.1.5.	Apčiuopa.....	281
8.1.5.1.	Limfmazgių apčiuopa.....	281
8.1.5.2.	Blužnies ir kepenų apčiuopa.....	282
8.1.6.	Auskultacija.....	283

8.1.7.	Laboratoriniai tyrimai.....	283
8.1.7.1.	Bendrieji klinikiniai periferinio kraujo tyrimai.....	283
8.1.7.1.1.	Eritrocitai (RBC - Red blood cells).....	283
8.1.7.1.2.	Leukocitai (WBC - white blood cells).....	285
8.1.7.1.3.	Eritrocitų nusėdimo greitis (ENG), C reaktyvusis baltymas (CRB).....	287
8.1.7.2.	Krešėjimo sistemos tyrimai.....	287
8.1.7.2.1.	Trombocitai (PLT).....	288
8.1.7.2.2.	Kraujavimo laikas.....	288
8.1.7.2.3.	Dalinis aktyvuotas tromboplastino laikas - DATL (angl. <i>activated partial tromboplastin time-APTT</i>) . . .	288
8.1.7.2.4.	Protrombino laikas (PT), protrombino indeksas (PI) (angl. <i>Stago protrombin assay - SPA, international normalized ratio - INR</i>).....	289
8.1.7.2.5.	Fibrinogenas.....	289
8.1.7.3.	Biocheminiai kraujo tyrimai.....	289
8.1.8.	Instrumentiniai tyrimai.....	289
8.1.8.1.	Kaulų čiulpų punkcija / trepanobiopsy (mielograma). 290	
8.1.8.2.	Limfmazgių biopsija (punkcija).....	290
8.1.8.3.	Rumpel-Leede mėginys.....	290
8.2.	Pagrindiniai klinikiniai sindromai.....	291
8.2.1.	Aneminis sindromas.....	291
8.2.2.	Hemoraginis sindromas.....	292
8.2.2.1.	Trombocitopeninis sindromas.....	292
8.2.2.2.	Koagulopatinis sindromas.....	293
8.2.2.3.	Vaskulopatinis sindromas.....	294

Sergančių endokrininėmis ligomis tyrimai

(A. Naudžiūnas, E. Mašanauskienė)..... **295**

9.1.	Paciento apklausa.....	296
9.1.1.	Silpnumas.....	296
9.1.2.	Suliesėjimas.....	297
9.1.3.	Kūno masės didėjimas.....	297
9.1.4.	Ūgio ir kūno proporcijų pokyčiai.....	297
9.1.5.	Troškulys.....	298
9.1.6.	Apetito padidėjimas.....	298
9.1.7.	Emocijų ir mąstymo sutrikimai.....	299
9.1.8.	Karščiavimas.....	299

9.1.9.	Odos ir jos spalvos pokyčiai.....	299
9.1.10.	Lytinės funkcijos sutrikimai.....	299
9.1.11.	Kiti skundai.....	300
9.2.	Ligos ir gyvenimo anamnezė.....	300
9.3.	Objektyvus tyrimas.....	300
9.3.1.	Apžiūra.....	300
9.3.2.	Apčiuopa.....	304
9.1.3.	Išklausymas (auskultacija).....	305
9.4.	Laboratoriniai tyrimai.....	305
9.5.	Radioizotopiniai tyrimai.....	306
9.6.	Ultragarsinis tyrimas.....	307
9.7.	Rentgeninis tyrimas.....	307
9.8.	Kompiuterinė tomografija ir branduolių magnetinis rezonansas.....	308
9.9.	Pagrindiniai sindromai, mitybos įvertinimas, cukrinis diabetas.....	308
9.9.1.	Tirotoksikozės sindromas (skydliaukės hiperfunkcija).....	308
9.9.2.	Miksedema (skydliaukės hipofunkcija).....	310
9.9.3.	Ūminis antinksčių nepakankamumas.....	311
9.9.4.	Kacheksija.....	312
9.9.5.	Mityba, mitybos įvertinimas ir metabolizmas.....	312
9.9.5.1.	Apklausa.....	314
9.9.5.2.	Kūno svoris.....	314
9.9.5.3.	Kūno masės indeksas.....	315
9.9.5.4.	Nutukimas.....	315
9.9.5.4.1.	Aplinkos veiksniai, kurie skatina nutukimą.....	316
9.9.5.4.2.	Antrinės nutukimo priežastys.....	317
9.9.6.	Cukrinis diabetas.....	318
9.9.6.1.	Klinikinis cukrinio diabeto nustatymas.....	319
9.9.6.2.	1 tipo cukrinis diabetas.....	319
9.9.6.3.	2 tipo cukrinis diabetas.....	320
9.9.6.4.	Gestacinis diabetas.....	320
9.9.6.5.	Diagnostikos kriterijai.....	321
9.9.6.6.	Ominės metabolinės cukrinio diabeto komplikacijos ...	322
9.9.6.7.	Lėtinės cukrinio diabeto komplikacijos.....	322
9.9.6.7.1.	Smulkiųjų kraujagyslių komplikacijos.....	323
9.9.6.7.2.	Stambiųjų kraujagyslių komplikacijos.....	323
9.9.7.	Kušingo sindromas.....	325

10. Judėjimo organų sistemos tyrimas

(A. Unikauskas, A. Naudžiūnas)..... **327**

10.1. Bendrieji principai.....	327
10.2. Apklausa.....	328
10.2.1. Sąnarių skausmas.....	328
10.2.2. Raumenų skausmas.....	329
10.2.3. Kaulų skausmas.....	330
10.2.4. Raumenų silpnumas.....	330
10.2.5. Sąnarių sąstingis.....	330
10.2.6. Sąnarių patinimas.....	331
10.2.7. Sąnarių judesių ribotumas.....	331
10.2.8. Raynaud's fenomenas.....	332
10.2.9. Nesąnariniai sutrikimai.....	332
10.2.10. Nervinio rezginio, nervų šaknelės arba periferinio nervo dirginimas.....	333
10.3. Ligos anamnezė.....	333
10.4. Gyvenimo anamnezė.....	333
10.5. Objektyvus tyrimas.....	335
10.5.1. Bendrieji principai.....	335
10.5.2. Judėjimo sistemos fizinis tyrimas.....	336
10.5.2.1. Tyrimo eiliškumas.....	336
10.5.2.1.1. Eisena.....	337
10.5.2.1.2. Rankos.....	337
10.5.2.1.3. Kojos.....	337
10.5.2.1.4. Stuburas.....	338
10.5.3. Sąnarių tyrimas.....	338
10.5.3.1. Rankos.....	339
10.5.3.2. Kojos.....	341
10.5.3.3. Stuburas.....	344
10.5.4. Odos ir poodinio sluoksnio tyrimas.....	345
10.5.5. Akių tyrimas.....	346
10.5.6. Apatinio žandikaulio smilkininių (temporomandibulinių) sąnarių tyrimas.....	346
10.5.7. Kvėpavimo sistemos tyrimas.....	346
10.5.8. Širdies ir kraujagyslių sistemos tyrimas.....	346
10.5.9. Laboratoriniai tyrimai.....	346
10.5.10. Rentgeninis sąnarių tyrimas.....	347

10.6. Sąnarių pažeidimo sindromas.....	347
10.6.1. Artrozė (degeneracinė artropatija).....	347
10.6.2. Artritas (uždegiminė artropatija).....	349

11. Padidėjusio jautrumo būklės (alergozės) (P. Leišytė)..... **351**

11.1. Apklausa.....	351
11.1.1. Skundai.....	351
11.1.2. Ligos anamnezė.....	352
11.1.2.1. Alergozių rizikos veiksniai.....	352
11.1.2.2. Simptomų ryšys su alergenais.....	352
11.2. Apžiūra.....	354
11.3. Apčiuopa ir staksenimas.....	354
11.4. Auskultacija.....	354
11.5. Svarbiausieji tyrimai alergijai patvirtinti.....	354
11.6. Pagrindiniai sindromai.....	355
11.6.1. Dilgėlinė (urtikarija).....	355
11.6.2. Angioneurozinis pabrinkimas (angioedema, Kvinkės edema)...	356
11.6.3. Anafilaksija.....	357

12. Elektrokardiografinė klinikinė diagnostika

(L. Valius, E. Kalinauskienė)..... **359**

12.1. Elektrokardiogramų analizės ir vertinimo principai.....	359
12.2. Širdies ritmo vertinimas.....	360
12.3. Širdies laidumo sutrikimai.....	378
12.3.1. Blokados.....	378
12.3.2. Viduskilvelinio laidumo sutrikimai.....	382
12.3.3. Vienpluoštės blokados.....	382
12.3.4. Bifascikulinės blokados.....	384
12.3.5. Trifascikulinės blokados.....	384
12.3.6. Nespecifinė (arborizacinė) viduskilvelinė blokada.....	384
12.3.7. Skilvelių priešlaikinio sujudinimo sindromas.....	386
12.4. Išeminės širdies ligos diagnostika.....	389
12.4.1. Krūtinės angina.....	389
12.4.2. Ūminis miokardo infarktas.....	397
12.4.3. Dešiniojo skilvelio miokardo infarktas.....	400
12.4.4. Miokardo infarkto diagnostika esant visiškai Hiso kojų blokadai.....	403

12.5. Diferencinė diagnostika.....	403
12.6. Plaučių arterijos embolija.....	404
12.6.1. Klinikos ypatumai.....	404
12.7. EKG schemas.....	410
13. Klinikinių sindromų svarbiausi požymiai (E. Kalinauskienė) ..	413
Literatūra ..	433